

Course Plan

سازمان آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و نوآوری

گروه آموزشی: چشم
رشته و مقطع تحصیلی: کارآموزی
تاریخ بازنگری: 1403/07/01

دانشکده: پزشکی
نیم‌سال تحصیلی: 1403-1404
تاریخ تدوین: 1401/07/01

تعداد و نوع واحد: 1.5

نام درس / دوره: کارآموزی بیماری های چشم

پیش‌نیاز: کارآموزی جراحی، داخلی، کودکان

مکان برگزاری: بیمارستان رازی

زمان برگزاری: سال تحصیلی 1403-1404

نام مدرس / مدرسین: آقای دکتر یعقوبی - آقای دکتر داوری - آقای دکتر حیدری - آقای دکتر آسیایی - آقای دکتر میرزایی

آدرس دفتر مسوول کارآموزی چشم: بیمارستان رازی، طبقه سوم، اتاق اساتید چشم

تلفن دفتر: 05631626024
زمان تماس یا مراجعه به دفتر: هر روز ساعت 7:30 الی 14:30

آدرس پست الکترونیک مسوول کارآموزی:

شرح درس کارآموزی:

در این چرخش آموزشی کارآموزان از طریق مشارکت در ارائه خدمات سلامت در عرصه های مرتبط (بیمارستان، درمانگاه، مراکز خدمات سلامت ...)، حضور در جلسات آموزشی تعیین شده و مطالعه فردی، توانمندی لازم برای انجام مستقل خدمات مرتبط با این بخش متناسب با سند توانمندی های مورد انتظار از پزشکان عمومی کسب می کند.

اهداف کلی دوره :

آشنایی فراگیران با :

1. اصول اخلاق حرفه ای در کلیه فعالیت های درمانی
2. نحوه اخذ شرح حال، معاینه فیزیکی، تشخیص های افتراقی و نحوه مدیریت بیماران در اختلالات شایع چشم.
3. انجام پروسیجرهای شایع بخش با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش)

اهداف اختصاصی:

۱. در انجام کلیه فعالیت های درمانی اصول اخلاق حرفه ای را رعایت نماید.

2- در اختلالات شایع چشم (موارد ذیل) نحوه اخذ شرح حال، معاینه فیزیکی، تشخیص های افتراقی و نحوه مدیریت بیماران را شرح دهد.

الف) علائم و شکایات شایع و مهم شامل:

- قرمزی چشم
- کاهش بینایی / خطاهای انکساری (دوربینی و نزدیک بینی) / تاری دید
- احساس جسم خارجی ملتحمه و قرینه
- احساس جسم خارجی داخل چشم
- افتادگی پلک
- دوبینی و انحراف چشم
- سوختگی چشم (حرارتی و شیمیایی)
- آسیب های تروماتیک چشم مانند پارگی پلک
- ضربه نافذ و غیرنافذ به چشم و اربیت (خونریزی های داخل چشمی و پاگی های دیواره چشم)
- مگس پران و جرقه
- ناخنک
- مشکلات چشم ناشی از کار با رایانه: احساس خشکی چشم و پخش نور
- کوررنگی، اشک ریزش، درد چشم (رمد)
- افزایش فشار چشم

ب- سندروم ها و بیماریهای مهم بخش شامل :

- اورژانس های شایع چشم پزشکی شامل: کاهش دید ناگهانی، پارگی پلک، جسم خارجی ملتحمه و قرینه، جسم خارجی درون چشم، سوختگی های شیمیایی و حرارتی چشم، خونریزی های داخل چشمی، پارگی های دیواره چشم، اثر اشعه های مختلف بر چشم، گلوکوم زاویه بسته، اندافتالمیت، شکستگی های اربیت، انسداد عروق شبکیه، انفارکتوس عصب بینایی، نقص اپتلیوم قرینه، جداشدگی شبکیه
- چشم و بیماری های سیستمیک: رتینوپاتی دیابتیک، رتینوپاتی هایپر تانسو، افتالموپاتی وابسته به تیروئید، بیماری های خود ایمنی (شامل لوپوس، روماتوئید، آرتریت، وگنر، سندرم شوگرن، سندرم بهجت)، بیماری های ارثی بافت همبند (سندرم مارفان)، نقص آنزیمی گالاکتوزیمی
- خطاهای انکساری اپتیک: خطاهای شکست نور (نزدیک بینی، دوربینی و آستیگماتیسم)، پیرچشمی و اختلال تطابق
- کاتاراکت (آب مروارید)
- گلوکوم (آب سیاه)
- بیماری های ملتحمه و اسکلرا: کونژنکتیویت های میکروبیاز و آلرژیک، ناخنک، تومور های ملتحمه و اسکلریت، اپی اسکلریت
- بیماری های قرینه: کراتیت، بیماری های دژنراتیو قرینه شامل (کراتوکونوس و آرکوس سنیلیس)
- بیماری های یووئه: یووئیت و ملانوم
- بیماری های ویتره و رتین: بیماری های عروقی رتین، تومورهای داخل چشم
- اختلالات نوروفتالمولوژیک: التهاب و ورم عصب بینایی، اپتیک نوروپاتی ها (ایسکمیک، توکسیک و تغذیه ای)، بیماری های سیستم پاراسمپاتیک، سندروم هورنر و نیستاگموس)
- بیماری های اربیت: عفونت ها (شامل سلولیت)، درموئید و تومورها (شامل: همانژیوم، نوروفیبروماتوز، ملانوم، رتینوبلاستوم و رابدومیوسارکوم)

3. پروسیجرهای شایع بخش(موارد ذیل) را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.

- پروسیجرهای ضروری بخش شامل :

- آزمون دید مرکزی
- آزمون دید رنگ
- آزمون روزانه
- آزمون کاهش بینایی
- آزمون دید محیطی
- آزمون رویارویی
- معاینه مردمک ها
- معاینه حرکات ماهیچه های خارج چشمی
- معاینه خارج چشم
- معاینه با اسلیت لامپ (سگمان قدامی - اختیاری)
- افتالموسکوپی مستقیم
- خارج کردن جسم خارجی سطحی از چشم با اسلیت لامپ (اختیاری)

روش های تدریس:

سخنرانی - آموزش بر بالین - کنفرانس درون بخشی - تهیه دستورالعمل و جزوات توجیهی - پرسش و پاسخ - اسلایدهای آموزشی - فیلم های آموزشی

وزارت بهداشت و علوم پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

شرح وظایف فراگیران در بخش:

حضور به موقع در بخش

ویزیت روزانه بیماران قبل از ساعت 7:30 صبح

پیگیری تشخیصی و درمانی برای بیمارانی که اساتید بخش برای کارآموز مشخص می کنند (در قالب یکی از اعضای تیم درمانی) مطالعه پرونده و نوشتن یادداشت **on service NOTE** برای بیمارانی که از قبل بستری بوده اند در شروع بخش و نوشتن

یادداشت (**Service NOTE off**) در پایان چرخش

برقراری ارتباط مناسب با بیمار

اخذ شرح حال کامل و معاینه متمرکز و مشارکت فعال در مراقبت بیماران با نظارت استاد مربوطه

ثبت سیر پیشرفت بیماری در پرونده بیمار به شکل کلاسیک که شامل اظهارات بیمار، یافته ها، ارزیابی و تصمیم (**SOAP**) باشد.

ارائه دستورات تغذیه ای به بیماران مرتبط با خود در زمان ترخیص

ارائه دستورنحوه فعالیت بدنی و انجام فعالیتهای شغلی به بیماران مرتبط با خود در زمان ترخیص

پیگیری امور درمانی بیمار طبق نظر اتند مربوطه

جستجوی منابع علمی برای پاسخ گویی به سوالات بالینی تیم پزشکی

شرح وظایف فراگیران در اورژانس:

حضور به موقع در اورژانس

شرح وظایف فراگیران در درمانگاه:

حضور در درمانگاه نیم ساعت قبل از استاد مربوطه و پر کردن برگه طرح درمانی بیمار سرپایی قبل از حضور استاد و ویزیت با

استاد مربوطه

شرح وظایف فراگیران در گزارش صبحگاهی:

حضور یک ربع قبل از شروع مورنینگ در کلاس، تسلط کافی و آشنایی با بیمار مدنظر معرفی شده در مورنینگ، آماده کردن

مستندات بیمار

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

شرح وظایف فراگیران در ژورنال کلاب:

حضور منظم و به موقع

تهیه مطالب و مطالعه قبلی

شرح وظایف فراگیران در کنفرانس‌ها:

ارائه علمی و به روز مباحث طبق نظر استاد مربوطه

شرح وظایف فراگیران در مرکز مهارت‌های بالینی:

آموزش و انجام صحیح معاینات بالینی چشم در حضور اتند مربوطه

نحوه ارزشیابی فراگیر و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

بارم	ملاک	
5	رفتار حرفه ای و پوششی	1
5	ارزشیابی تکوینی (تمرین های عملی محوله در طول دوره)	2
10	ارزشیابی پایانی	3
20	نمره کل (جمع نهایی 20)	4

شیوه ارزشیابی در موضوعات نظری با آزمون کتبی (تشریحی-چهارگزینه ای -آزمون ویژگی های کلیدی-آزمون سناریونویسی-آزمون استدلال بالینی) و در موضوعات عملی بررسی پرونده ها / معاینه در بالین بیمار / آسکی / DOPS و ارزشیابی لاگ بوک می باشد.

سیاست مسؤؤل دوره در مورد نظم و انضباط و اجرای قوانین آموزشی و درمانی:

ارائه قوانین انضباطی گروه در جلسه توجیهی بدو ورود به فراگیران

هرغیبت 1 نمره کسر نمره و حداکثر 2 نوبت و سپس درمانگاه جبرانی، کشیک اضافه یا در صورت صلاحدید تجدید دوره

وزارت بهداشت و درمان - مرکز تخصصی ارتوپدی و جراحی

درمانگاه چشم		کلاس تنوری چشم	ایام هفته
12-9:30		9-8	
آقای دکتر آسیایی	آقای دکتر یعقوبی	آقای دکتر آسیایی اورژانس های چشم رتینوپاتی	شنبه
آقای دکتر یعقوبی	آقای دکتر حیدری	آقای دکتر حیدری کاتاراکت - گلوکوم - دارو در چشم پزشکی	یکشنبه
آقای دکتر آسیایی		متغیر	دوشنبه
آقای دکتر داوری		آقای دکتر داوری آناتومی چشم فیزیولوژی چشم عیوب انکساری چشم	سه شنبه
آقای دکتر یعقوبی		آقای دکتر یعقوبی بیماری های شبکیه بیماری های التهاب چشم	چهارشنبه
---		مورنینگ، ژورنال	پنجشنبه

درمانگاه چشم و عوارض آن در بیمارستان امام خمینی

فهرست کنفرانس های مورد نیاز کارآموزان

ردیف	موضوع
1	عیوب انکساری چشم
2	کاتاراکت - گلوکوم
3	استرایسیم - بیماری های سیستم اشکی - بیماری های پلک
4	چشم قرمز - عفونت های سطح چشم
5	عفونت ویروسی
6	بیماری های شبکیه - بیماری های التهاب چشم

منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)
مبانی چشم پزشکی / تالیف محمدعلی جوادی، کامران احمدی. تهران: تیمورزاده: طبیب

منابع فرعی درس (کتاب، مجله، سامانه و...): ژورنال های چشم پزشکی

نام و نام خانوادگی تدوین کننده: همه اساتید (آقای دکتر یعقوبی - آقای دکتر داوری - آقای دکتر حیدری -
آقای دکتر میرزایی - آقای دکتر آسیایی)

وزارت بهداشت و علوم پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران